Sansistemo merkatigita de kapitalismo

La kapitalismo estas sistemo direktita al konstanta kreskado kaj rapidigo de produktado, distribuado kaj konsumado. Nun ?i devis abrupte halti. ?uste nun ni spertas la plej fortan rompi?on de la ?iutaga vivo en la moderna historio. E? dum la mondmilitoj la restoracioj, teatroj kaj vendejoj ?enerale restis malfermitaj.

Iam la kafejoj, trinkejoj kaj restoracioj ja remalfermi?os, kaj ree okazos ?iutaga vivo. Iam oni denove skuos al si reciproke la manojn, ?ercos kaj ?uos la vivon. Sed oni faris ekzistogravan sperton : Nia ?iutaga?o povas ?an?i?i de unu tago al alia, ?i estas memkomprenebla kaj memdeterminata nur ?is ?esigo.

La subita perdo de korpaj interagadoj dolore konsciigas nin, kiom la homoj estas sociaj estuloj. E? pli : kiom socidependa alte labordivida socio estas. Margaret Thatcher kaj multaj novliberaluloj neis la principon socio tiom, ke ili volis koni nur individuojn kaj ties familiojn. Sed la korona viruso intertempe montras al ?iuj, kiom ege reciproke dependaj ni estas unu de la alia. Multaj homoj spite al tio restas hejme kaj montras, ke la franca socisciencisto Émile Durkheim eble tamen pravis per sia ideo, ke en alte labordividaj socioj formo de “organeca solidareco” povas esti?i el la scio pri la reciproka dependeco.

Sed la abrupta halto de la kapitalismo okazas nur en certaj bran?oj kaj profesioj. Multaj dungitoj sendi?as hejmen, sed la sektoroj sano, flegado, lo?istiko kaj podetala komerco estas ne malhaveblaj por la ?iutaga konservado de la socio. Gekuracistoj, geflegistoj, po?taj kaj transportaj gelaboristoj, gedungitoj en nutra?aj vendejoj, gelaboristoj replenigantaj la varbretojn, gepurigistoj, geme?anikistoj kaj te?nikaj gedungistoj, geedukistoj, gestiristoj kaj kampaj gelaboristoj tenas la socion en funkciado.

La koronvirusa krizo ne kondukos al aparte forta varia?o de konjunktura krizo, tia, kia en la ekonomikaj instrulibroj ?i estas traktata kiel “ekstera ?oko”. Jam la financa krizo de2008 ne estis simpla konjunkturproblemo, sed estis pli profunda, ?ar gravaj institucioj de la kapitalismo ? la bankoj kaj la financa sistemo ? mem estis en la krizo. Nur per masivaj kaj kunordigitaj ?tataj intervenoj la ekonomio povis esti stabiligita. La nun komenci?anta krizo estas ree pli drasta, ?ar ?i trafas la centran principon de la kapitalismo : la inter?an?on de servoj kaj de varoj. En certaj bran?oj ?i apena? ankora? okazas ? kun katastrofaj efikoj por la labormerkato.

La politikaj deciduloj pro tio subite praktikas dispoziciojn, kiuj anta? kelkaj jaroj ankora? ?ajnis neimageblaj. La politiko de malabundo ?esis. Gigantaj sumoj en plej mallonga tempo estas liberigataj. Sed tiuj povos efiki nur se la ?iutaga agado de nia socio jam balda? povos rekomenci. Se oni forprenos oksigenon al fajro da?re, tiam ?i estingi?as.

La registaro ver?ajne devos savi multajn entreprenojn. Sed tiam oni povas kaj devus ilin anka? demokratiigi. Entrepreno, kiu estas savata ? tia povus esti unu el la postuloj ?, ne rajtas iun maldungi, ne rajtas pagi malaltajn salajrojn [ekz-e subtarifajn -vl] kaj devas ebligi plilar?igitan kundecidadon al la dungitoj.

Se oni difinas tiujn dispoziciojn por la da?ro, forprenas la sansistemon el la merkato, devigas la grandajn entreprenojn orienti sian ekonomian agadon la? la ?enerala bono, tiam tio estus pa?o en la direkto al infrastruktura socialismo.

Fonto: Le Monde Diplomatique: Koronvirusa krizo kiel ?anco por nova socialismo de Oliver NACHTWEY

---

https://www.radiohc.cu/eo/especiales/exclusivas/221275-sansistemo-merkatigita-de-kapitalismo

Radio Habana Cuba